

بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، راهبرد نوآوری، سرمایه انسانی و عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی

فرهاد مولوی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری مدیریت، موسسه آموزش عالی پرندک، ساوه، ایران.
F.molavi@ansarank.ir

دکتر محمد محمدی

گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک، ایران. (نویسنده مسئول).
Mkz.mohamadi@gmail.com

شماره ۵۰ / زمستان ۱۴۰۰ (جلد اول) / صص ۶۷-۸۱
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره چهارم)

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، راهبرد نوآوری، سرمایه انسانی و عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی می باشد. این پژوهش، بر حسب هدف کاربردی، نوع داده ها کمی و نحوه اجراء توصیفی از نوع همبستگی پیمایشی و نمونه آماری شامل ۲۶۴ نفر می باشند. مطابق با مفروضه های آزمون های آماری، از روش های مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار PLS استفاده گردید. نتایج فرضیه نخست نشان داد که سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. نتایج فرضیه دوم نشان داد که راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. نتایج فرضیه سوم بیان داشت که سرمایه انسانی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. فرضیه چهارم نیز نشان داد که عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد.

واژگان کلیدی: سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، راهبرد نوآوری، سرمایه انسانی، عملکرد فرآیند داخلی، عملکرد مالی.

مقدمه

در حال حاضر، سازمان ها با چالش هایی همراه با تغییر در فضای کسب و کار روبرو هستند و لذا مدیران باید در مدیریت منابع خود برای بهبود عملکرد سازمانی حرفه ای تر باشد (ژیانو و همکاران^۱، ۲۰۱۲). عملکرد سازمانی فرآیندی چند بُعدی است زیرا شامل عملکرد مالی و غیرمالی می باشد (دیویس و کوب^۲، ۲۰۱۰؛ ساکرستان- ناوارو و همکاران^۳، ۲۰۱۱). موفقیت در تجارت با نوآوری تعیین می شود و نوآوری فرآیندی است که با استفاده از مهارت ها و منابع برای دستیابی به عملکرد به کار می رود (جوسو و پارنل^۴، ۲۰۰۸). ترزیوسکی^۵ (۲۰۰۲) به تاثیر نوآوری بر عملکرد شرکت (رضایت مشتری، بهره‌وری و رقابت فناوری) تأیید کرده است. نوآوری باعث می شود سازمان ها از مزیت رقابتی بیشتری برخوردار شوند (هونگ و همکاران^۶، ۲۰۱۲). در ایجاد نوآوری، یک سازمان نیاز به تدوین یک استراتژی رسمی و جامع دارد. همسویی "استراتژی پشتیبانی" با استراتژی کلی کسب و کار به منظور دستیابی به عملکرد برتر شرکت مهم است. ابعاد استراتژی نوآوری شامل جهت گیری رهبری، نوآوری فرآیند، نوآوری محصول، منابع داخلی نوآوری، منابع خارجی نوآوری،

¹ Xiao Qu et al

² Davis and Cobb

³ Sacristan-Navarro et al

⁴ Jusoh and Parnell

⁵ Terziowski

⁶ Hong et al

پایه‌سازی نوآوری و سطح سرمایه‌گذاری است (باگ و همکاران^۱، ۲۰۱۸). بر همین اساس و بر مبنای مساله مورد نظر پژوهش، "نظریه اقتضایی" در این مطالعه مورد استفاده قرار می‌گیرد، زیرا این تئوری طراحی یک سازمان را به طور موثر توضیح می‌دهد و در شرایط خاص قابل استفاده است. شرایط مختلف، طراحی متفاوتی را ایجاد می‌کند (زیگان و زگلان^۲، ۲۰۱۰). راه‌حل‌های نوآورانه حاصل از این فرآیند برای سیاست‌گذاران، محققان و افراد خبره قابل استفاده است (شروتیریا و همکاران^۳، ۲۰۱۸). بونتیس و همکاران^۴ (۲۰۰۲) اظهار داشتند که بین سرمایه انسانی و عملکرد تجاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عنوان یکی از محرک‌های مهم مزیت رقابتی، سرمایه انسانی باید از معیارهای استراتژیک خاصی برخوردار باشد. هر استراتژی برای ایجاد مزیت رقابتی به صلاحیت‌های خاص انسانی نیاز دارد (ویکراماسینگ و زویزا^۵، ۲۰۰۹). استراتژی نوآوری که به طور پیوسته اعمال می‌شود به عوامل اقتضایی و مشروط بستگی دارد. رویکرد اقتضایی همچنین بیان می‌کند که تأثیر استراتژی‌ها (از جمله استراتژی نوآوری) بر عملکرد به ترتیب ساختاری نظیر سیستم کنترل مدیریت، قابلیت‌های منابع انسانی و عملکرد فرآیند داخلی بستگی دارد. استراتژی نوآوری می‌تواند به بهبود عملکرد تبدیل شود. با این حال، این موضوع نیاز به حمایت از محیط داخلی و خارجی سازمان دارد. در سوی دیگر و بر مبنای بررسی و مطالعات دقیق، سرمایه انسانی (زیر مولفه سرمایه فکری)؛ سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، عملکرد فرآیند داخلی و متغیرهای عملکرد مشتری به عنوان متغیرهای تأثیرگذار در این مطالعه به شمار می‌آیند. مدیریت برای اتخاذ تصمیمات خوب به اطلاعات قابل اعتماد نیاز دارد. یک سیستم حسابداری دقیق و قابل اعتماد باید دارای معیارهای دامنه و وسعت گسترده، بهنگام و نیز همراه با اطلاعات یکپارچه و مترکم باشد. یک سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت که اطلاعاتی را برای مدیریت جهت تصمیم‌گیری بهتر فراهم می‌کند، به فناوری اطلاعات نیاز دارد. هر استراتژی، از جمله استراتژی نوآوری، به اطلاعات خاصی نیاز دارد. استراتژی نوآوری از نظر دامنه وسیع، بهنگام و همراه با اطلاعات یکپارچه و مترکم، بر طراحی سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت تأثیر می‌گذارد. بر همین مبنای، تعامل قوی بین راهبرد کسب و کار و سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت وجود دارد. منابع انسانی دارای شایستگی و همچنین سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت دقیق و قابل اعتماد، تأثیر قابل توجهی بر عملکرد فرآیند داخلی دارند. فرآیندهای داخلی به فرآیند نوآور، فرآیند عملیات و فرآیند خدمات پس از فروش مربوط می‌شوند. اجرای مداوم نوآوری پیشرفته باعث افزایش عملکرد شرکت می‌شود. با توجه به مباحث و مطالعات عنوان شده، مساله اصلی و اساسی پژوهش حاضر بر این مبنای شکل می‌گیرد که شرکت‌های تولید کننده در ایران باید به منظور افزایش بهره‌وری و همگامی با رقابت جهانی، نوآوری و توسعه محصول را در رابطه با عملکرد انجام دهند (هوتاهایان^۶، ۲۰۲۰). در رابطه با همین موضوع، نتایج حاصل از پژوهش مافیت و همکاران^۷ (۲۰۰۸) نشان می‌دهد که الگوبرداری یا الگوگزینی پیش‌بینی کننده، رهبری جدید در بازار و نگاه به جلو، به منظور پشتیبانی از معیارهای ارزیابی و اندازه‌گیری عملکرد باید ایجاد شوند. از آنجا که بخش تولیدی در ایران در شرایط کنونی با نوسانات و چالش‌های بی‌شماری دست و پنجه نرم می‌کند و از سوی دیگر برای دستیابی به عملکرد مالی عالی در رقابت جهانی، نیاز به اجرای استراتژی نوآوری پشتیبانی شده توسط منابع انسانی ذی صلاح، سیستم مدیریت حسابداری مدیریت اطلاعات و عملکرد فرآیند کسب و کار دارند؛ بنظر می‌رسد خلا انجام چنین پژوهش‌های مدونی در آنها مساله‌ای غیر قابل چشم‌پوشی است. بنابراین این پژوهش با هدف تبیین اهمیت استراتژی نوآوری پایدار

¹ Bag et al

² Zigan and Zeglat

³ Shrotriya and Zeglat

⁴ Bontis et al

⁵ Wickramasinghe and De Zoyza

⁶ Zigan and Zeglat

⁷ Moffet et al

در شرکت های تولیدی در ایران پیاده سازی می گردد و از طریق چندین متغیر واسطه ای بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد. متغیرهای استفاده شده در مدل شامل استراتژی نوآوری، سرمایه فکری، سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت و عملکرد فرآیندهای داخلی و در پاسخ به این سوال است که آیا بکارگیری راهبرد نوآوری و عملکرد فرآیند داخلی از طریق سرمایه انسانی و سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر گذار است یا خیر؟ و میزان و چگونگی این تأثیرگذاری به چه صورتی است؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

منشأ «عملکرد» فعالیتی است که برای یک بخش یا تمامی روش های عملکردی در یک بازه زمانی اعمال می شود و غالباً در ارتباط با کارایی و اثربخشی، مسئولیت پذیری یا پاسخگویی همراه است. «عملکرد» نه تنها نشان دهنده اثبات یک موقعیت خاص بلکه نتایج رضایت بخش یک سازمان را نیز نشان می دهد (خان و همکاران^۱، ۲۰۱۷). هدف از هر فعالیت در هر واحد تجاری دستیابی به بالاترین سطح کارایی و اثربخشی است که عملکرد نامیده می شود؛ عملکرد مالی نیز به تبع آن، نتایج اندازه گیری سیاست ها و عملیات یک شرکت از نظر مالی و نقدینگی است (یوریویچ و همکاران^۲، ۲۰۱۴). عملکرد مالی نهادهای تجاری با استفاده از صورت های مالی نهادهای تجاری تعیین می شود که مجموعه ای از گزارشات مربوط به نتایج مالی تجارت برای یک دوره زمانی مشخص است. عملکرد مالی اندازه گیری وضعیت مالی یا نتایج مالی یک سازمان است که از تصمیمات مدیریتی توسط اعضای سازمان منتج می شود (ایتون و همکاران^۳، ۲۰۱۹). در دیگر سو، نوآوری ها چند وجهی هستند، زیرا نوآوری ها نه تنها در مورد کالاها و خدمات جدیدی هستند که به بازار معرفی می شوند، بلکه از جنبه های مختلفی مانند نوآوری مدیریت، نوآوری سازمانی و نوآوری مالی به آنها پرداخته می شود. به عنوان مثال، نوآوری های گروهی تحت گروه های مختلف به عنوان فرآیندهای تولید و تولید، نوآوری خدمات، ساختار سازمانی و نوآوری ها در سیستم مدیریت می باشند. علاوه بر این، در خصوص نوآوری های فنی و مدیریتی، نوآوری های فنی را به عنوان خروجی مبتنی بر محصول، فناوری و خدمات و تولید و نوآوری های اداری را به عنوان ایده ها و ابتکارات جدید مربوط به کنترل و هماهنگی سازمان تعریف می کنند با این مباحث می توان گفت که اگر نوآوری به عنوان یک فرآیند تعریف شود؛ ایجاد یک شرکت استراتژی نوآوری نقش مهمی در توسعه اولویت های سازمانی و اقدامات زنجیره تأمین دارد. اتحاد استراتژیک، ماهرانه و عملیاتی روش های بین سازمانی اغلب منجر به تولید محصولات نوآورانه، ارزشمند و غالباً معرفی شده می شود (ستکلگیل و آدیگوزل^۴، ۲۰۱۹). استراتژی نوآوری نوآوران موفق شامل تعداد بیشتری از ایده های کاربردی در مرحله آزمون، پایگاه وسیع، ایده های مرحله اولیه یا نوآوری گام به گام می باشد. با توجه به موارد فوق، استراتژی نوآوری تأکید نسبی شرکت بر انواع مختلف نوآوری ها و الگوی مربوط به تخصیص منابع، همسو با استراتژی آن در سطح شرکت، واحد تجاری و عملکرد تعریف می شود (واراداجاران^۵، ۲۰۱۸). در ارتباط با تبیین مفهوم عملکرد فرآیند داخلی، جو فرآیند داخلی بر مبنای تمرکز داخلی و از طریق جهت گیری کنترلی عمل می کند، یعنی قوانین ساختار یافته و دیوان سالاری رسمی. تمرکز اصلی فرآیندهای داخلی حفظ ثبات از طریق دستورالعمل های قانونی تنظیم شده است (کافرگی و همکاران^۶، ۲۰۱۹). چشم انداز فرآیندهای کسب و کار در درجه اول بر مبنای تجزیه و تحلیل فرآیندهای داخلی سازمان می باشد. فرآیندهای کسب و کار داخلی سازوکارهایی هستند که از طریق آنها انتظارات عملکرد

¹ Khan et al

² Yuryevich et al

³ Eton et al

⁴ Celtekligil & Adiguzel

⁵ Varadarajan

⁶ Cafferkey et al

سازمانی حاصل می‌شود (تاییز و لانگات^۱، ۲۰۱۶). سرمایه انسانی به دارا بودن دانش، مهارت‌ها و توانایی های فردی اشاره دارد که به اهداف اقتصادی مربوط می‌شود. این مفهوم که از اقتصاد نشأت گرفته است در استراتژی مفهوم منابع سرمایه انسانی گسترش یافته است که به ظرفیت تولیدی سرمایه انسانی در دسترس به منظور تأثیر بر نتایج مربوط به هر واحد محصول اشاره دارد. توسعه این مفهوم، به روشن کردن دو ملاحظه مهم در هنگام درک سرمایه انسانی به عنوان یک منبع قابل اتکا کمک کرده است. اول، بر ارتباط تولید سرمایه انسانی با سازمان تأکید شده است. یعنی، سرمایه انسانی موجود باید بتواند از طریق روش های متناسب و ارزشمند به نتایج هر واحد محصول کمک کند. این بدان معنی است که فقط سرمایه انسانی فردی قابل استفاده در فرآیندهای تولید و خروجی واحد به عنوان بخشی از منابع سرمایه انسانی در نظر گرفته می‌شود. دوم، بر استفاده از سرمایه انسانی در فرآیندهای تولید واحد تأکید شده است و در نتیجه نحوه تفسیر سرمایه انسانی نسبت به نتایج عملکرد برجسته شده است (ایکاردت و همکاری^۲، ۲۰۲۱). مولیترو و نایبرگ^۳ (۲۰۱۹) بیان می‌دارند برای اینکه سرمایه انسانی یک منبع با ارزش باشد، افراد باید آن را انجام دهند. این دارایی‌ها -ها نیستند که از منظر منابع مهم هستند، بلکه بیشتر استفاده های مثبتی است که سازمان قادر است با این دارایی‌ها تحقق بخشد. روی هم رفته، منابع سرمایه انسانی شامل در نظر گرفتن دارایی‌های واحد سرمایه انسانی و پیوند آنها با نتایج عملکرد مربوط به واحد است. در حقیقت، عنصر انسانی جنبه‌های اصلی توسعه همه بخش‌ها، چه در سطح اداری، سیاسی یا اقتصادی می‌باشد و به دلیل اهمیت عنصر انسانی بسیاری از کشورها به منظور تهیه برنامه های استراتژیک از منابع انسانی مانند برنامه ریزی، آموزش و پیگیری به منظور تأمین دانش نظری و مهارت‌های فنی کارکنان خود بهره می‌برند.

کمالی دولت آبادی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان بررسی تاثیر استراتژی محیطی بر عملکرد شرکت با میانجی گری سیستم حسابداری مدیریت انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که استراتژی محیطی بر عملکرد شرکت با میانجی گری سیستم حسابداری مدیریت تاثیر مثبت معناداری دارند.

طاهری (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان بررسی نقش میانجیگری نوآوری سازمانی در تاثیر قابلیت های یادگیری سازمانی بر عملکرد مالی شرکت های دولتی انجام داد. نتایج نشان می‌دهد که قابلیت‌های یادگیری سازمانی و همه ابعاد آن بر نوآوری سازمانی و عملکرد مالی شرکت تاثیر مثبت و معنی داری دارند. نتایج همچنین تاثیر مثبت و معنی دار قابلیت‌های یادگیری سازمانی بر نوآوری سازمانی را نیز تایید می‌کند. نتایج همچنین نشان می‌دهد که نوآوری سازمانی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

بیرام و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان بررسی تاثیر نوآوری در فناوری و مدیریت بازار بر عملکرد تجارت بین المللی (مطالعه موردی: شرکت های کوچک و متوسط استان تهران) انجام دادند. نتایج نشان داد همه فرضیه های تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. برای ایجاد ارزش، صادرکنندگان نیاز به توسعه راه حل های مشترک با واردکنندگان دارند. به طور کلی می‌توان گفت ایجاد ارزش از نظر فناوری نوآوری و نوآوری در بازار نیاز به واردکنندگان برای دستیابی به آن دارد.

رضایی و مصباحی (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان تاثیر سرمایه انسانی بر عملکرد شرکت با توجه به نقش میانجی نوآوری و خودکارآمدی حرفه ای انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد سرمایه انسانی بر نوآوری و خودکارآمدی تاثیر مثبت و معناداری دارد و همچنین نوآوری و خودکارآمدی نیز بر عملکرد شرکت تاثیر مثبت و معناداری دارد و نهایتاً تاثیر نقش میانجی نوآوری و خودکارآمدی بر رابطه بین سرمایه انسانی و عملکرد شرکت مثبت و معنادار بود.

¹ Tibbs & Langat

² Eckardt et al

³ Moliterno & Nyberg

غفوری و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان بررسی ارتباط بین سرمایه فکری با عملکرد مالی بر اساس نقش میانجی اشتراک دانش انجام دادند. نتایج تحلیل مسیر نشان داد ابعاد سرمایه فکری ارتباط معناداری با اشتراک دانش دارد ولی ابعاد سرمایه فکری ارتباط معناداری با عملکرد مالی نداشت. همچنین اشتراک دانش ارتباط معناداری با عملکرد مالی شرکت مورد مطالعه دارد.

ناصری قیری (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان بررسی نقش میانجی حسابداری مدیریت در ارتباط بین طراحی سیستم هزینه و عملکرد شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام داد. نتایج حاصل از آزمون فرضیات تحقیق نشان می دهد که طراحی سیستم هزینه به طور مستقیم بر فعالیت های حسابداری مدیریت و عملکرد شرکت تاثیر دارد همچنین تاثیرش از طریق فعالیت های حسابداری مدیریت بر عملکرد شرکت مورد تایید قرار گرفت. تاثیر فعالیت های حسابداری مدیریت بر عملکرد شرکت نیز مورد تایید واقع شد.

هوتاهایان (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان نقش میانجی سرمایه انسانی و سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت در رابطه بین استراتژی نوآوری و عملکرد فرآیند داخلی و تأثیر بر عملکرد مالی شرکت ها انجام داد. نتایج نشان داد که استراتژی نوآوری تأثیر قابل توجهی بر عملکرد مالی دارد. سرمایه انسانی رابطه معناداری بین استراتژی نوآوری و عملکرد مالی ندارد. عملکرد سرمایه انسانی و عملکرد داخلی نقش میانجی بین استراتژی نوآوری و عملکرد مالی ندارد. سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت نقش میانجی در رابطه بین استراتژی نوآوری و عملکرد مالی ندارد. عملکرد فرآیند داخلی نقش میانجی بین رابطه استراتژی نوآوری و عملکرد مالی است. سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت و عملکرد فرآیند داخلی نقش میانجی بین استراتژی نوآوری و عملکرد مالی را ایفا می کند. الوائی و همکاران^۱ (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد مالی با نقش تعدیل کننده کنترل داخلی در شرکت های صنعتی عراق: یک مطالعه تحلیلی انجام دادند. نتایج نشان دهنده تأثیر قابل توجه بهنگام بودن، صحت و قابلیت اطمینان بر عملکرد مالی است. در حالی که تأثیر معنی داری بر ارتباط عملکرد مالی نشان نداد. کنترل داخلی نقش تعدیل کننده بین رابطه ارتباط، دقت و عملکرد مالی دارد. در حالی که، سیستم کنترل داخلی هیچ تاثیری بر رابطه بین قابلیت اطمینان، بهنگام بودن و عملکرد مالی نشان نداد. با توجه به یافته ها، این مطالعه به مدیران پیشنهاد می دهد تا استراتژی های بهتری را تعیین کنند که می تواند اثربخشی و کارایی کنترل داخلی را تضمین کند. اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری عملکرد مالی شرکت ها را نیز بهبود می بخشد.

هاریاتی و همکاران^۲ (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان اثر میانجی سرمایه فکری، سیستم های اطلاعات حسابداری مدیریت، عملکرد فرآیند داخلی و عملکرد مشتری انجام دادند. نتایج نشان داد که یک استراتژی نوآوری که شامل نوآوری محصول، نوآوری فرآیند و تکنولوژی می باشد، چنانچه همراه با عملکرد فرآیند داخلی خوب، سیستم اطلاعات حسابداری مدیریتی قابل اطمینان و عملکرد مشتری خوب باشد، بر عملکرد مالی تاثیر می گذارد. عملکرد فرآیند داخلی، که شامل فرآیندهای مدیریت عملیات، فرآیندهای مدیریت مشتری، فرآیندهای نوآوری و فرآیندهای نظارتی و اجتماعی می باشد، روابط استراتژی با عملکرد مالی را بهینه می کند. در این مطالعه، سرمایه فکری بر عملکرد مشتری و عملکرد فرآیند داخلی تاثیرگذار نیست و همچنین سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی تاثیر نمی گذارد. با این حال، سیستم های اطلاعاتی از طریق عملکرد فرآیند داخلی و عملکرد مشتری تاثیر می گذارند.

هاریاتی و ونوسیتا^۳ (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان تأثیر استراتژی نوآوری و عملکرد مالی شرکت از طریق نقش میانجی سرمایه فکری و عملکرد فرآیند داخلی انجام دادند. نتیجه تحقیق نشان می دهد که سرمایه فکری و عملکرد فرآیند

¹ Al-Waeli et al

² Hariyati et al

³ Hariyati and Venusita

داخلی نقش میانجی بین رابطه استراتژی نوآوری و عملکرد مالی ایفا می کنند. در نتیجه، رابطه بین استراتژی نوآوری و عملکرد مالی تا حدی توسط سرمایه فکری و عملکرد فرآیند داخلی تعدیل می شود. بندیکسون و چندلر^۱ (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان عملکرد عملیاتی: نقش میانجی بین برنامه های توسعه سرمایه انسانی و عملکرد مالی انجام دادند. یافته ها نشان می دهد که برنامه های توسعه سرمایه انسانی بهتر منجر به عملکرد عملیاتی و در نهایت منجر به درآمد و فروش بیشتر می شود.

فرضیه های پژوهش

- فرضیه (۱): سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی تاثیر دارد.
- فرضیه (۲): راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی تاثیر دارد.
- فرضیه (۳): سرمایه انسانی بر عملکرد مالی تاثیر دارد.
- فرضیه (۴): عملکرد فرآیندهای داخلی بر عملکرد مالی تاثیر دارد.

نحوه اندازه گیری متغیرهای پژوهش

جدول (۱): نحوه اندازه گیری متغیرهای پژوهش

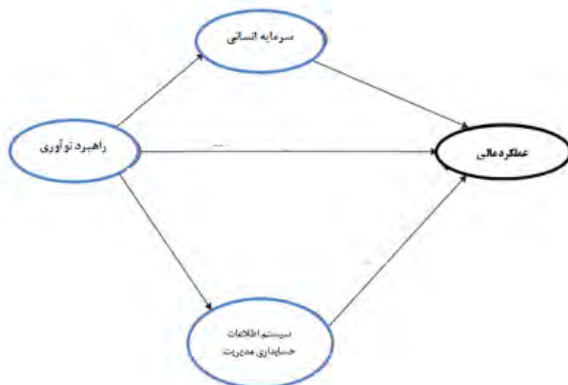
متغیر وابسته	منابع	شاخص ها
عملکرد مالی	ساندز و همکاران (۲۰۱۶)	-
متغیرهای مستقل	منابع اخذ شده شاخص های مورد نظر پژوهش	تعداد گویه ها
راهبرد نوآوری	هوانگ و همکاران (۲۰۱۰)	راهبردهای نوآورانه مرتبط با فرآیندهای سازمانی. راهبردهای نوآورانه مرتبط با بازاریابی. راهبردهای نوآورانه مرتبط با محصولات.
عملکرد فرآیندهای داخلی	توانمات و اسمیت	هماهنگی بین بخش ها هماهنگی بین همکاران.
سرمایه انسانی	مادیتینوس و همکاران (۲۰۱۰)	-
سیستم حسابداری مدیریت	چنهال و موریس (۲۰۰۶)	۱. محدوده و دامنه اطلاعات. ۲. بهنگام بودن اطلاعات. ۳. تراکم اطلاعات. ۴. یکپارچگی اطلاعات.

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به بررسی جامع مبانی نظری مطرح شده در قسمت پیشین و نیز تعاریف عملیاتی عنوان شده؛ مدل مفهومی پژوهش به شکل زیر ترسیم می گردد:

¹ Bendickson & Chandler

شکل (۱): مدل مفهومی پژوهش: (هوتاهایان، ۲۰۲۰)؛ ساندز و همکاران (۲۰۱۶)؛ چنهال و موریس (۲۰۰۶)



روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر برحسب هدف از نوع کاربردی و از نظر روش، توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر مشتمل بر مدیران مالی، حسابداران و مدیران منابع انسانی شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. تعداد شرکت های مورد نظر برابر با ۲۵۰ شرکت و افراد مورد بررسی مشتمل بر مدیران مالی، حسابداران ارشد و مدیران منابع انسانی بودند که مجموع ۲۹۰ پرسشنامه توزیع و در نهایت ۲۶۴ عدد پرسشنامه به صورت کامل بازگردانده شد.

تجزیه و تحلیل داده های پژوهش و یافته ها شاخص های توصیفی

جدول (۲): شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
عملکرد فرایند داخلی	۳/۳۴	۰/۷۴	-۰/۱۰	-۰/۵۵
سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت	۳/۳۱	۰/۶۹	-۰/۰۱	-۰/۸۸
راهبرد نوآوری	۲/۸۸	۰/۷۷	۰/۱۲	-۰/۵۴
سرمایه انسانی	۳/۴۱	۰/۶۷	-۰/۲۳	-۰/۵۰
عملکرد مالی	۳/۲۴	۰/۶۲	-۰/۴۲	-۰/۲۹

نتایج حاصل از تحلیل شاخص های توصیفی در جدول (۲) ارائه شده است. از آنجا که برای پاسخگویی به گویه های تحقیق از طیف ۵ سطحی لیکرت استفاده شده است، مقادیر میانگین در بازه ۱ تا ۵ قرار می گیرد. انحراف معیار نیز نشان دهنده نحوه پراکندگی مقادیر یک متغیر حول میانگین آن متغیر است و چولگی معیاری برای آگاهی از میزان انحراف از قرینگی در توزیع مقادیر یک متغیر می باشد.

تحلیل های چند متغیره

آزمون کفایت نمونه برداری

یکی از روش های سنجش تناسب حجم نمونه جهت تحلیل عاملی، محاسبه شاخص کایزر مایرز (KMO) و آزمون بارتلت است. دامنه مقدار شاخص KMO بین ۰ تا ۱ است. به طوری که هر چه این مقدار به عدد ۱ نزدیک تر باشد، داده ها

برای تحلیل عاملی مناسب قلمداد می‌شود. حداقل مقدار قابل برای این شاخص $0/6$ توصیه شده است. آزمون بارتلت نیز یک روش دیگر برای تشخیص مناسب بودن داده‌ها می‌باشد و این فرضیه را که ماتریس همبستگی مشاهده شده متعلق به جامعه‌ای با متغیرهای نابسته است، می‌آزماید. نتایج حاصل از محاسبات این بخش به شرح جدول (۵) است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، مقادیر KMO برای تمامی متغیرها بالای $0/6$ بوده و سطح معناداری آزمون بارتلت زیر $0/05$ است. لذا می‌توان نتیجه گرفت داده‌های تحقیق برای تحلیل عاملی مناسب است.

جدول (۳): نتایج حاصل آزمون کفایت نمونه برداری

آزمون بارتلت				متغیر
عدد معناداری	درجه آزادی	مربع کای تقریبی	شاخص KMO	
۰/۰۰۰	۲۸	۱۲۸۳/۰۸	۰/۹۲	عملکرد فرایند داخلی
۰/۰۰۰	۱۲۰	۲۶۱۷/۶۲	۰/۹۳	سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت
۰/۰۰۰	۶۶	۲۳۶۶/۷۴	۰/۹۴	راهبرد نوآوری
۰/۰۰۰	۴۵	۱۳۵۹/۰۸	۰/۹۱	سرمایه انسانی
۰/۰۰۰	۱۲۰	۲۸۳۵/۱۲	۰/۸۵	عملکرد مالی

همانطور که از نتایج آزمون لیون، لین و چاو مشخص است تمامی داده‌ها در سطح معناداری ۵ درصد پایا هستند.

ارزیابی مدل اندازه‌گیری

هدف از ارزیابی مدل اندازه‌گیری، بررسی روابط بین متغیرهای مشاهده شده یا همان گویه‌های پرسشنامه و متغیرهای پنهان است. در رویکرد مبتنی بر واریانس، ارزیابی مدل اندازه‌گیری شامل دو بخش روایی و پایایی است. روایی مدل اندازه‌گیری شامل روایی همگرا (مقدار میانگین واریانس استخراج شده) و پایایی آن شامل سازگاری درونی (آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی) است:

روایی همگرا

روایی همگرا نشان‌دهنده میزان همبستگی مثبت گویه‌های یک متغیر پنهان در تبیین واریانس آن به صورت مشترک است. روایی همگرا در روش مبتنی بر واریانس، بر اساس میانگین واریانس استخراج شده (AVE) سنجیده می‌شود. نتایج حاصل از این تحلیل در نگاره (۶) آمده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود تمامی مقادیر از حداقل مقدار قابل قبول بالاتر است. لذا می‌توان گفت متغیرهای تحقیق از لحاظ روایی همگرا مناسب است.

جدول (۴): روایی همگرایی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین واریانس استخراج شده
عملکرد فرایند داخلی	۰/۶۳
سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت	۰/۵۲
راهبرد نوآوری	۰/۶۱
سرمایه انسانی	۰/۵۵
عملکرد مالی	۰/۵۱

سازگاری درونی

سازگاری درونی معیاری برای ارزیابی همسانی مقادیر متغیرهای مشاهده شده در طی یک تحقیق است. دو روش برای ارزیابی سازگاری درونی وجود دارد که عبارت‌اند از: محاسبه ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی که در ادامه به توضیح آن‌ها پرداخته می‌شود:

آلفای کرونباخ

مقدار این ضریب بین ۰ تا ۱ است و حداقل مقدار قابل قبول برای تأیید پایایی، مقدار ۰/۷ است. نتایج حاصل از محاسبه ضرایب آلفای کرونباخ در جدول زیر ارائه شده است. بر اساس مقادیر محاسبه شده، می‌توان نتیجه گرفت تمامی متغیرهای تحقیق از لحاظ پایایی مطلوب به شمار می‌روند.

جدول (۴): آلفای کرونباخ متغیرهای پژوهش

متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
عملکرد فرایند داخلی	۰/۹۱
سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت	۰/۹۴
راهبرد نوآوری	۰/۹۴
سرمایه انسانی	۰/۹۱
عملکرد مالی	۰/۹۲

پایایی ترکیبی

پایایی ترکیبی (CR)، یک معیار دیگر برای ارزیابی پایایی مدل اندازه‌گیری است که برخلاف آلفای کرونباخ بارهای عاملی متغیرهای مشاهده شده را برابر فرض نمی‌کند. این معیار نسبتی از مجموع مقادیر بارهای عاملی متغیرهای پنهان به مجموع بارهای عاملی به علاوه واریانس خطا است. مقدار این ضریب نیز بین ۰ تا ۱ متغیر است و حداقل مقدار قابل قبول برای آن ۰/۷ توصیه شده است. نتایج حاصل از محاسبه ضرایب پایایی ترکیبی در جدول زیر ارائه شده است. بر اساس مقادیر محاسبه شده، می‌توان نتیجه گرفت تمامی متغیرهای تحقیق از لحاظ پایایی ترکیبی نیز مطلوب به شمار می‌رود.

جدول (۵): شاخص‌های پایایی متغیرهای پژوهش

متغیر	ضریب پایایی ترکیبی
عملکرد فرایند داخلی	۰/۹۳
سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت	۰/۹۴
راهبرد نوآوری	۰/۹۵
سرمایه انسانی	۰/۹۲
عملکرد مالی	۰/۹۳

تحلیل مسیر

تحلیل مسیر به ارزیابی روابط فرض شده می‌پردازد. در این تحلیل مقادیر ضریب مسیر بیانگر بتای استاندارد شده (β) در رگرسیون، مقدار بحرانی بیانگر ضریب t هر مسیر و سطح معناداری نیز نشان‌دهنده میزان اطمینان به مقادیر به دست آمده است. نتایج حاصل از این تحلیل را می‌توان در قالب اثرات مستقیم که به بررسی رابطه بین دو متغیر می‌پردازد و اثرات

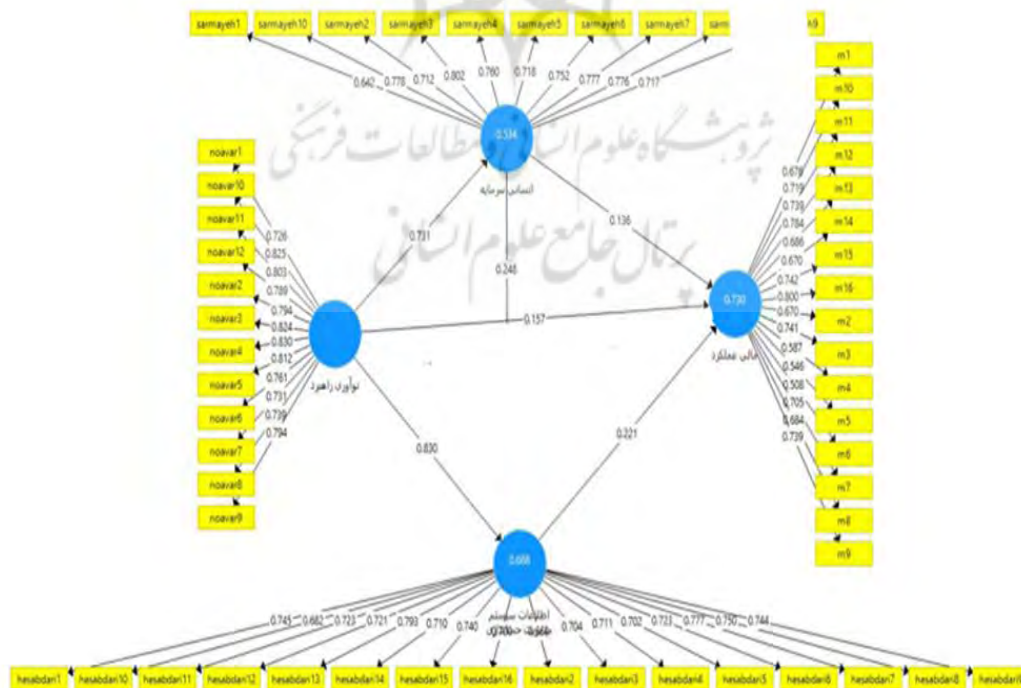
غیرمستقیم که بررسی رابطه بین بیش از دو متغیر می‌پردازد، بیان کرد. در ادامه به بررسی دو بخش مذکور پرداخته می‌شود:

آزمون فرضیه های پژوهش

جدول (۶): نتایج حاصل از تحلیل مسیرهای مستقیم برای فرضیه های فرعی

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل	مقدار بحرانی	سطح معناداری	نتیجه
سیستم اطلاعات حسابداری - عملکرد مالی	۰/۲۲		۰/۲۹	۳/۶۹	۰/۰۰	تایید
راهبرد نوآوری - عملکرد مالی	۰/۱۵		۰/۷۶	۲/۴۲	۰/۰۱	تایید
سرمایه انسانی - عملکرد مالی	۰/۲۲		۰/۲۴	۲/۵۸	۰/۰۱	تایید
عملکرد فرایند داخلی - عملکرد مالی	۰/۴۲			۷/۶۷	۰/۰۰	تایید

شکل (۲): تحلیل مسیرها برای فرضیه های پژوهش



با توجه به جدول (۶) و شکل (۲)، مقادیر بحرانی بالای $1/96$ و سطح معناداری پایین تر از $0/05$ به منزله رد فرض صفر و حفظ ادعای مطرح شده (در قالب فرضیه های تحقیق) است. در ادامه به توضیح فرضیه ها و نتایج حاصل از تحلیل مسیر پرداخته می شود:

نتایج تحلیلی فرضیه نخست: این فرضیه به بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی شرکت می پردازد. با توجه به نتایج به دست آمده در جدول نگاره (۹) و شکل (۱)، ضریب مسیر این فرضیه مثبت $0/22$ ، سطح معناداری (مقدار p) آن زیر $0/05$ و آماره t آن بزرگتر از مقدار بحرانی است ($3/69 < 1/96$). لذا فرض صفر رد شده و در نتیجه ادعای مطرح شده تایید می گردد و در مجموع می توان گفت سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد.

نتایج تحلیلی فرضیه دوم: این فرضیه به بررسی تاثیر راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی از طریق نقش میانجی سرمایه انسانی می پردازد. با توجه به نتایج به دست آمده در نگاره (۹) و شکل (۱)، ضریب مسیر این فرضیه $0/09$ و سطح معناداری (مقدار p) آن کمتر از $0/05$ و آماره t آن بزرگتر از مقدار بحرانی است ($2/42 < 1/96$). لذا فرض صفر رد شده و در نتیجه ادعای مطرح شده تایید می گردد و در مجموع می توان گفت راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی از طریق نقش میانجی سرمایه انسانی تاثیر معناداری دارد.

نتایج تحلیلی فرضیه سوم: این فرضیه به بررسی تاثیر سرمایه انسانی بر عملکرد مالی از طریق نقش میانجی سرمایه انسانی می پردازد. با توجه به نتایج به دست آمده در نگاره (۹) و شکل (۱)، ضریب مسیر این فرضیه مثبت $0/22$ ، سطح معناداری (مقدار p) آن زیر $0/05$ و آماره t آن بزرگتر از مقدار بحرانی است ($2/58 < 1/96$). لذا فرض صفر رد شده و در نتیجه ادعای مطرح شده تایید می گردد و در مجموع می توان گفت راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد.

نتایج تحلیلی فرضیه چهارم: این فرضیه به بررسی تاثیر عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی می پردازد. با توجه به نتایج به دست آمده در نگاره (۹) و شکل (۱)، ضریب مسیر این فرضیه مثبت $0/42$ ، سطح معناداری (مقدار p) آن زیر $0/05$ و آماره t آن بزرگتر از مقدار بحرانی است ($7/67 < 1/96$). لذا فرض صفر رد شده و در نتیجه ادعای مطرح شده تایید می گردد و در مجموع می توان گفت عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد.

بحث و بررسی نتایج پژوهش

بحث و بررسی فرضیه نخست پژوهش

نتایج نشان داد که سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. بر مبنای یافته های حاضر و نیز به منظور تفسیر بیشتر نتایج از دیدگاه تئوری و حسابداری می توان بیان داشت که ویژگی های سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت می تواند عملکرد سازمان های ایرانی را بهبود ببخشد. سطح بالای عدم تمرکز و ویژگی های سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، یعنی دامنه وسیع، تجمع، به موقع بودن و یکپارچگی، عملکرد سازمان را به ویژه در حوزه مالی بهبود می بخشد. ویژگی وسیع سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت یک متغیر پیشین مهم در بهبود عملکرد مالی شرکت ها محسوب می شود. در خصوص تطبیق با یافته های دیگر پژوهش های مشابه، نتایج با پژوهش های ناصری قیری (۱۳۹۸) و الوائلی و همکاران (۲۰۲۰) همسو می باشد.

بحث و بررسی فرضیه دوم پژوهش

نتایج نشان داد که راهبرد نوآوری بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. بر مبنای یافته های حاضر و تفسیر بیشتر نتایج از دیدگاه تئوری و حسابداری می توان بیان داشت که عملکرد مالی مهمترین جنبه برای سهامداران به ویژه سهامداران ایرانی در بخش تولیدی محسوب می شود. این موضوع نشان دهنده علاقه یا تمرکز سهامداران بر اساس ارزش سهامداران است. بر مبنای یافته ها عملکرد مالی شرکت های تولیدی از دو جهت قابل بهبود است: استراتژی رشد و استراتژی بهره وری. در خصوص تطبیق دیگر پژوهش های با یافته های حاصل از فرضیه دوم، نتایج را با پژوهش بیرام و همکاران (۱۳۹۹) هوتاهاپان (۲۰۲۰) و ونوسیتا (۲۰۲۰) همسو می باشد.

بحث و بررسی فرضیه سوم پژوهش

نتایج نشان داد که سرمایه انسانی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. در ارتباط با تحلیل ها و استنباط های بیشتر پژوهشگر و از منظر تئوریک و حسابداری می توان بیان داشت که هر استراتژی نیازمند سرمایه انسانی شایسته است. سرمایه انسانی نقش مهمی در دنیای کنونی کسب و کار و به ویژه بخش تولیدی ایفا می کند زیرا اثربخشی اجرای استراتژی بستگی زیادی به آمادگی سرمایه انسانی دارد. سرمایه انسانی بخشی از سرمایه فکری است. نقش سرمایه فکری در تعیین موفقیت استراتژی و دستیابی به مزیت رقابتی پایدار بسیار مهم است. از طریق مدیریت مناسب سرمایه انسانی، یک سازمان می تواند منابع خود را برای دستیابی به اهداف و مقاصد خود تغییر دهد. در خصوص تطبیق دیگر پژوهش های با یافته های حاصل از فرضیه سوم، نتایج را با پژوهش رضایی و مصباحی (۱۳۹۹) و هوتاهاپان (۲۰۲۰) همراستا و هماهنگ می باشد.

بحث و بررسی فرضیه چهارم پژوهش

نتایج نشان داد که عملکرد فرآیند داخلی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر معناداری دارد. بر مبنای یافته های حاضر و نیز به منظور تفسیر بیشتر نتایج از دیدگاه تئوری و حسابداری می توان بیان داشت که تاثیر نوآوری بر عملکرد فرآیند داخلی (رضایت مشتری، بهره وری و رقابت فناوری) اثبات شده است. بهبود فرایندهای داخلی بهتر باعث می شود سازمان رقابتی تر شود و عملکرد مالی بهتری را ایجاد کند. در خصوص تطبیق با یافته های دیگر پژوهش های مشابه، نتایج با پژوهش ونوسیتا (۲۰۲۰) همسو می باشد.

پیشنهادات بر اساس نتایج حاصل از پژوهش

با توجه به نتایج حاصل پیشنهاد می شود در وهله نخست به منظور ارتقای عملکرد به ویژه در حوزه مالی، نسبت به برگزاری دوره های آموزشی ضمن خدمت به منظور ارتقای سطح آگاهی، مهارت کارکنان در زمینه نوآوری و همچنین اهمیت به نیروی انسانی به عنوان یک شاخص ارزنده از سرمایه فکری تلاش و همت بیشتری از سوی مدیران و متولیان به ویژه در بخش های تولیدی صورت گیرد.

با توجه به نتایج حاصل به مدیران و صاحبان شرکت ها پیشنهاد می شود نسبت به پیاده سازی اصلاحات ساختاری، اصلاح فرآیندها، رعایت مقررات، اجرای برنامه های عملیاتی، تقویت راهبردهای نوآورانه و بهبود تشکیلات و روش های کاری که بر بهبود شاخص های عملکرد مالی شرکت ها در آینده تاثیرگذار است، همت و دقت بیشتری داشته باشند. با توجه به نتایج حاصل به مدیران و صاحبان شرکت ها پیشنهاد می شود نسبت به ایجاد طرح های آموزشی برای آشنایی کارکنان با مفاهیم و ابزار های حسابداری مدیریت و استفاده از آنها در بهبود عملکرد مالی شرکت، تلاش نمایند.

با توجه به نتایج حاصل به مدیران و صاحبان شرکت ها پیشنهاد می شود ویژگی های محصولات خود را با استانداردهای جهانی و نوآوری های روز تطابق دهند تا دوام و ماندگاری محصولات افزایش پیدا کرده و با فروش بیشتر، سود مالی بیشتری نیز بدست بیاورند.

با توجه به نتایج حاصل به مدیران و صاحبان شرکت ها پیشنهاد می شود در فرایند ارزیابی عملکرد مالی از سیستم اطلاعات حسابداری مبتنی بر پشتیبانی تصمیم گیری و هوش تجاری و همچنین نوآوری های سیستم حسابداری مدیریت استفاده نمایند تا نتایج مطلوب تری برای آنها حاصل شود.

منابع

- ✓ بیرام، بنت الهدی، حبیبی، محسن، یعقوبی، علی، (۱۳۹۹)، بررسی تأثیر نوآوری در فناوری و مدیریت بازار بر عملکرد تجارت بین المللی (مطالعه موردی: شرکت های کوچک و متوسط استان تهران)، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، دوره ۴، شماره ۳۱، صص ۹۹-۱۱۷.
- ✓ رضائی، ولی اله، مصباحی، مریم، (۱۳۹۹)، تاثیر سرمایه انسانی بر عملکرد شرکت با توجه به نقش میانجی نوآوری و خودکارآمدی حرفه ای، کنفرانس پژوهش های کاربردی در مهندسی صنایع، مدیریت و حسابداری، کرج.
- ✓ طاهری نیا، مسعود، سوری، فرزانه، (۱۳۹۲)، بررسی رابطه ی بین نوآوری شرکت در بازاریابی و عملکرد مالی شرکت در شرکت های تولیدی عضو بورس اوراق بهادار تهران، دومین کنفرانس ملی حسابداری، مدیریت مالی و سرمایه گذاری.
- ✓ غفوری، ابراهیم، ثابت، عباس، انوری، علی، (۱۳۹۹)، بررسی ارتباط بین سرمایه فکری با عملکرد مالی بر اساس نقش میانجی اشتراک دانش، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، دوره ۴، شماره ۲۸، صص ۱-۱۴.
- ✓ کمالی دولت آبادی، محبوبه، علیفری، ملیحه، احدیان پورپروین، دنیا، (۱۳۹۹)، بررسی تاثیر استراتژی محیطی بر عملکرد شرکت با میانجیگری سیستم حسابداری مدیریت، اولین کنفرانس بین المللی چالش ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری.
- ✓ ناصری قیری، صفورا، (۱۳۹۸)، بررسی نقش میانجی حسابداری مدیریت در ارتباط بین طراحی سیستم هزینه و عملکرد شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، هشتمین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری.
- ✓ Bag, S., Gupta, S. and Telukdarie, A. (2018), "Importance of innovation and flexibility in configuring supply network sustainability", *Benchmarking: An International Journal*, Vol. 25 No. 9, pp. 3951-3985.
- ✓ Bontis, N., Crossan, M.M. and Hulland, J., (2002), "Managing an organizational learning system by aligning stocks and flows", *Journal of Management Studies*, Vol. 39 No. 4, pp. 437-469.
- ✓ Cafferkey, K., Heffernan, M., Harney, B., Dundon, T., & Townsend, K. (2019). Perceptions of HRM system strength and affective commitment: The role of human relations and internal process climate. *The International Journal of Human Resource Management*, 30(21), 3026-3048.
- ✓ Celtekligil, K., & Adiguzel, Z. (2019). Analysis of the effect of innovation strategy and technological turbulence on competitive capabilities and organizational innovativeness in technology firms. *Procedia Computer Science*, 158, 772-780.
- ✓ Davis, G.F. and Cobb, J.A. (2010), "Resource dependence theory: past and future", *Research in the Sociology of Organizations*, Vol. 28, pp. 21-42.

- ✓ Daniel, C. O., & Inim Victor, E. (2019). Impact of Accounting Information System as a Management Tool in Organisations. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*, 3(4), 14-20.
- ✓ Eckardt, R., Crocker, A., & Tsai, C. Y. (2021). Clarifying and empirically assessing the concept of human capital resource emergence. *The International Journal of Human Resource Management*, 32(2), 279-306.
- ✓ Eton, M., Gilbert, U., Fabian, M., Benard, P. O., & Dennis, O. (2019). Cash Management and Financial Performance of Business Firms in Northern Uganda a Case of Lira District. *The International Journal of Business Management and Technology*.
- ✓ Hong, P., Hong, S., Jungbae Roh, J. and Park, K. (2012), "Evolving benchmarking practices: a review for research perspectives", *Benchmarking: An International Journal*, Vol. 19 Nos 4/5, pp. 444-462.
- ✓ Hutahayan, B. (2020). The mediating role of human capital and management accounting information system in the relationship between innovation strategy and internal process performance and the impact on corporate financial performance. *Benchmarking: An International Journal*.
- ✓ Jusoh, R. and Parnell, J.A.(2008), "Competitive strategy and performance measurement in the Malaysia context", *Management Decision*, Vol. 46 No. 1, pp. 5-31.
- ✓ Khan, M. K., Nouman, M., TENG, J. Z., Khan, M. I., & Jadoon, A. U. (2017). Determinants of financial performance of financial sectors (An assessment through economic value added).
- ✓ Moffett, S., Anderson-Gillespie, K. and McAdam, R. (2008), "Benchmarking and performance measurement: a statistical analysis", *Benchmarking: An International Journal*, Vol. 15 No. 4, pp. 368-381.
- ✓ Moliterno, T. P., & Nyberg, A. J. (2019). Strategic human capital resources: a brief history, construct definition, and introduction to the Handbook of Research on Strategic Human Capital Resources. In *Handbook of research on strategic human capital resources*. Edward Elgar Publishing.
- ✓ Muslim, Aini; Harun, A., Ismael, D., & Othman, B. (2019). Social media experience, attitude and behavioral intention towards umrah package among generation X and Y. *Management Science Letters*.
- ✓ Sacristan-Navarro, M., Gomez-Anson, S. and Cabeza-Garcia, L. (2011), "Family ownership and control, the presence of other large shareholders, and firm performance: further evidence", *Family Business Review*, Vol. 24 No. 1, pp. 71-93.
- ✓ Shrotriya, S., Dhir, S. and Sushil, . (2018), "Innovation driven ecosystem for quality skill development in India", *Benchmarking: An International Journal*, Vol. 25 No. 8, pp. 2997-3020.
- ✓ Terziovski, M. (2002), "Achieving performance excellence through an integrated strategy of radical innovation and continuous improvement", *Measuring Business Excellence*, Vol. 6 No. 2, pp. 5-14.
- ✓ Tibbs, C. Y., & Langat, L. K. (2016). Internal process, learning perspective of balance scorecard and organisational performance. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 4(11), 458-474.
- ✓ Varadarajan, R. (2018). *Innovation, innovation strategy, and strategic innovation*. In *Innovation and Strategy*. Emerald Publishing Limited.
- ✓ Wickramasinghe, V. and De Zoyza, N. (2009), "A comparative analysis of managerial competency needs across areas of functional specialization", *The Journal of Management Development*, Vol. 28 No. 4, pp. 344-360

- ✓ Xiao, Q., O'Neill, J. and Mattila, A. (2012), "The role of hotel owners: the influence of corporate strategies on hotel performance", *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 24 No. 1, pp. 122-139.
- ✓ Yuryevich, D. A., Yakovlevich, K. M., & Mikhaylovich, K. P. (2014). Optimization of finances into regional energy. *Экономика региона*, (2).
- ✓ Zigan, K. and Zeglat, D. (2010), "Intangible resources in performance measurement systems of the hotel industry", *Facilities*, Vol. 28 Nos 13/14, pp. 597-610.

